

Jaarverslag 1943 Ringstation „Ockenburgh”

(met 1 tabel en 2 foto's)

DOOR

F. G. J. BOER en M. J. TEKKE.

Ondanks de moeilijke tijdsomstandigheden heeft het Ringstation „Ockenburgh” ook dit jaar wederom zijn werkzaamheden kunnen voortzetten. Buiten de onderteekenaars nam de heer J. H u n t i n g aan het onderzoek deel, terwijl in de werkverdeling geen wijziging werd gebracht. Het past ons op deze plaats den heeren I r Th. F. T h u r k o w en M. G. W a g e n a a r H u m m e l i n c k, resp. eigenaar van het terrein en pachter van de jacht, dank te brengen voor de genoten gastvrijheid.

W e r k w i j z e. Meer dan andere jaren werd aandacht aan de spreeuwenvangst besteed, hetgeen ook tengevolge had, dat het totaal aantal geringde vogels, dat het vorige jaar 2540 bedroeg, thans steeg tot 3735. Toch zijn wij ervan overtuigd, dat het vangstcijfer der spreeuwen nog belangrijk vergroot kan worden. De ligging van het spreeuwnet is momenteel ten opzichte van den trek ongunstig te noemen; om de beste resultaten te kunnen verkrijgen, zou dit net meer naar de kust verplaatst moeten worden, waar de trek het sterkst is. Zoodra de omstandigheden dit toelaten, zal hieraan aandacht worden besteed.

Op de dagen dat de insecten laag over den grond vlogen, hadden wij nog al succes met de zwaluwenvangst, te weten: 111 boerenzwaluwen (*Hirundo rustica*), 21 gierzwaluwen (*Apus apus*) en 4 huiszwaluwen (*Martula urbana*). Het zoogenaamde „scheppen” van deze grillig vliegende vogels vereischt veel geduld en behendigheid.

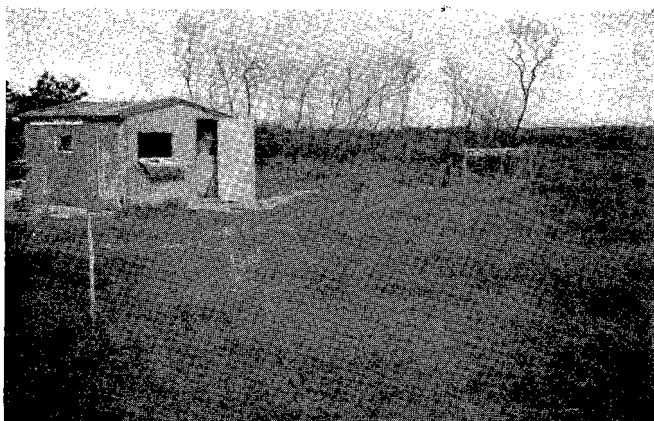

Foto M. J. Tekke

Gezicht op vinkershut met „druipnet”.

Foto M. J. Tekke

Op den voorgrond het „open” net.

Verloop van den trek. Het voorjaar kon als „vroeg” worden aangemerkt; in het bijzonder kwam dit tot uiting door de volgende waarneming en vangst:

16 Maart 1 tapuit (*Oenanthe oenanthe*) ♂ waargenomen; 15 Maart 1906 Swalmen is voor Nederland de vroegste datum (zie „Limosa”, 16, p. 63). 28 Maart 1 boompieper gevangen; dit is voor Nederland de vroegste datum (zie „Limosa”, 16, p. 62).

Er werden dit voorjaar nog al wat beflijsters (*Turdus torquatus*) gezien: 12/4 1 ex.; 14/4 2 ex.; 16/4 1 ex.; 18/4 3 ex.; 21/4 1 ex.; 22/4 1 ex.; 30/4 1 ex.; 1/5 4 ex. en 7/5 3 ex.

Opvallend is het, dat deze vogels zich hier in het najaar nooit vertoonden en op den voorjaarstrek altijd worden waargenomen. Dit schijnt niet speciaal op het ringstation „Ockenburgh” zoo te zijn, want ook op het ringstation „Wassenaar” werden in het najaar zelden beflijsters gezien. Bij het naslaan der dagboeken over de jaren 1927 t/m 1941 werden slechts 2 waarnemingen gevonden, te weten 29 Sept. 1933 en 21 Oct. 1938 telkens 1 ex.

Het verdient aanbeveling er op te letten of dit speciaal in het westen des lands zoo is en wij houden ons gaarne aanbevolen voor de bevindingen van andere waarnemers.

Dit jaar waren er weinig sijsjes (*Carduelis spinus*): 103 vangsten tegen 129 in 1942 en 708 in 1941, doch veel putters (*Carduelis carduelis*): 33 vangsten tegen 3 in 1942 en veel barmsijsjes (*Carduelis flammea*): 79 vangsten tegen 5 in 1942. De vinken (*Fringilla coelebs*) waren niet weinig in aantal, doch in het algemeen slecht te vangen.

Op 20, 21, 23, 24 en 30 September werd trek van vlaamsche gaaien (*Garulus glandarius*) genoteerd.

Op 24 Augustus en 2 September was er sterke trek van boerenzwaluwen (*Hirundo rustica*) en op 24 Augustus tevens van huiszwaluwen (*Martula urbana*).

Ortolanen (*Emberiza hortulana*) werden geobserveerd op:

25/8	26/8	31/8	1/9	2/9	5/9	11/9	15/9	19/9	24/9	26/9	30/9
4	2	2	4	7	4	2	1	1	1	1	1 ex.

In October en November kwamen veel dagen voor met zware mist, waardoor de trek niet onbelangrijk werd opgehouden. Dagen van sterke trek waren:

9 October: spreeuw (*Sturnus vulgaris*).

11 October: spreeuw, vinkachtigen (Fringillidae), leeuweriken (Alaudidae), bonte kraai (*Corvus cornix*).

17 October: kraaiachtigen (Corvidae).

19 October: kraaiachtigen, vinkachtigen, spreeuw en leeuweriken.

Bijzondere vogels.

Albino-groenling (*Chloris chloris*). Op 22 Augustus werd aan de Houtweg, Loosduinen 1 ex. waargenomen tusschen een troep van $\pm$ 80 groenlingen, die zich te goed deden aan bloemkoolzaad.

Sijsje (*Spinus spinus*). Op 16 Juni werd een zeer jong exemplaar gevangen, waarvan de sexe niet direct uit het vederkleed was vast te stellen. Klein barmsijsje (*Carduelis flammea cabaret*). Op 1 Augustus werd een zeer jong exemplaar gevangen.

Kruisbek (*Loxia curvirostra*). Van deze soort werden waargenomen: 21/5 2 ex.; 16/6 kruisbekken gehoord; 15/7 1 ex. in het hout; 3/9 12 ex.; 16/9 1 ex.; 8/10 1 ex. in het hout; 9/10 5, 7 en 2 ex.; 11/10 2 ex.; 21/10 9 ex.; 22/10 5 ex.; 29/10 1 ♂ in het hout; 31/10 5 ex. (4 ♂♂ en 1 ♀) in het hout.

Pestvogel (*Bombycilla garrulus*). Op 20 November werden 2 ex. in het hout waargenomen; van 27 November t/m 1 December hielden zich 3 ex. op aan de Boschbesstraat te Den Haag, die zich te goed deden aan de bessen van *Cotoneaster salicifolia floccosa*.

Hop (*Upupa epops*). Voor de verschillende waarnemingen en het geconstateerde broedgeval zij verwezen naar „Limosa”, 16, p. 112.

Zeearend (*Halieetus albicilla*). Op 3 en 5 November werd telkens een ex. overvliegend waargenomen.

Phaenologie.

Maart (eerste data): 13, geelgors (*Emberiza citrinella*); 16, tapuit (*Oenanthe oenanthe*); 17, rietgors (*Emberiza schoeniclus*); 20, putter (*Carduelis carduelis*); 22, ooievaar (*Ciconia ciconia*); 24, tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*); 28, boompieper (*Anthus trivialis*); 29, fitis (*Phylloscopus trochilus*). April (eerste data): 9, boerenzwaluw (*Hirundo rustica*); 12, beflijster (*Turdus torquatus*); 13, gekraagde roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*); 16, koekoek (*Cuculus canorus*), nachtegaal (*Luscinia megarhyncha*) en putter (*Carduelis carduelis*).

Augustus (eerste data): 2, gele kwikstaart (*Motacilla flava*); 25, ortolaan (*Emberiza hortulana*).

September (eerste data): 11, sijs (*Carduelis spinus*); 16, rietgors (*Emberiza schoeniclus*); (laatste datum): 30, ortolaan (*Emberiza hortulana*).

1943. Vangsten van het RINGSTATION „OCKENBURGH”

SOORTNAAM	VOORJAAR					NAJAAR					OVERIGE MAANDEN						TOTAAL					
	Maart	April	Mei			Sept.	Oct.	Nov.			Dec.	Jan.	Febr.	Juni	Juli	Aug.						
	♂	♀	?	juv.	♂ j. ♀ j.	♂	♀	?	juv.	♂ j. ♀ j.	♂	♀	?	juv.	♂ j. ♀ j.		♂	♀	?	juv.	♂ j. ♀ j.	
Ekster, <i>Pica pica</i>														2							2	
Vlaamsche gaai, <i>Garrulus glandarius</i>							1												1			
Spreeuw, <i>Sturnus vulgaris</i>	34	25		4		477	504			1 2	31	32		4	152	161	542	561		8	153	163
Groenling, <i>Chloris chloris</i>	38	21				79	59			2 1	8	8		25	30	16	125	88		25	32	17
Putter, <i>Carduelis carduelis</i>	3	2				14	12				1	1					18	15				
Sijs, <i>Carduelis spinus</i>						49	52					2					49	54				
Barmsijs, <i>Carduelis flammea</i>						35	29				2	3					37	32				
Kl. barsijs, <i>Carduelis fl. cabaret</i>						2	8							1			2	8		1		
Kneu, <i>Carduelis cannabina</i>	49	62				20	48				7	5		32	14	6	76	115		32	14	6
Vink, <i>Fringilla coelebs</i>	58	87				376	225				9	4			1	2	443	346			1	2
Keep, <i>Fringilla montifringilla</i>						21	30					1					21	31				
Geelgors, <i>Emberiza citrinella</i>	1	6				5	3				1				1		7	9			1	
Ortolaan, <i>Emberiza hortulana</i>						5	1					1					5	2				
Rietgors, <i>Emberiza schoeniclus</i>			1			11	6				3						14	7				
Boompieper, <i>Anthus trivialis</i>				7				2					25	4					34	4		
Graspieper, <i>Anthus pratensis</i>				9				3					1						13			
Gele kwikstaart, <i>Motacilla flava</i>													61	2					61	2		
Witte kwikstaart, <i>Motacilla alba</i>								8					15	1					23	1		
Zwarte mees, <i>Parus ater</i>				1									1						2			
Zwartkopmees, <i>Parus atricapillus</i> of <i>palustris</i>								1											1			
Gr. klauwier, <i>Lanius collurio</i>											1			8	1		1			8	1	
Gr. vliegenvanger, <i>Muscicapa striata</i>													13						13			
Zw. gr. vliegenvanger, <i>Muscicapa hypoleuca</i>								5					9	3	1				14	3	1	
Tijftjaf, <i>Phylloscopus collybita</i>				2				1					1						4			
Fitis, <i>Phylloscopus trochilus</i>				18				9					99						126			
Spotvogel, <i>Hippolais icterina</i>													5						5			
Grasmusch, <i>Sylvia communis</i>								2					28	1					30	1		
Braamsluiper, <i>Sylvia curruca</i>				1				1					4						6			
Kramsvogel, <i>Turdus pilaris</i>													3						3			
Groote lijster, <i>Turdus viscivorus</i>				1										3					1	3		
Zanglijster, <i>Turdus ericetorum</i>								1											1			
Koperwiek, <i>Turdus musicus</i>													1						1			
Merel, <i>Turdus merula</i>		1		4			1								1			2		4	1	
Tapuit, <i>Oenanthe oenanthe</i>	3	1									9	1		5	1		12	2		5	1	
Paapje, <i>Saxicola rubetra</i>						1											1					
Gekr. roodstaart, <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	1				3					26	18	1	3	12	5	30	19	1	3	12	5
Zw. roodstaart, <i>Phoenicurus ochrurus</i>															1						1	
Roodborst, <i>Erithacus rubecula</i>				2				5						1					8			
Heggemus, <i>Prunella modularis</i>								1											1			
Boerenwaluw, <i>Hirundo rustica</i>								84						27					111			
Huiswaluw, <i>Martula urbana</i>								2						2					4			
Gierzwaluw, <i>Apus apus</i>													19	2					19	2		
Groene specht, <i>Picus viridis</i>																1					1	
Gr. bonte specht, <i>Dryobates major</i>						1					2	1					3	1				
Koekoek, <i>Cuculus canorus</i>				1															1			
Boomvalk, <i>Falco subbuteo</i>									1						2						3	
Smelleken, <i>Falco columbarius</i>						1											1					
Torenvalk, <i>Falco tinnunculus</i>	1	1				10	4			1				1	6	5	11	6		1	6	6
Sperwer, <i>Accipiter nisus</i>						2	3			1 4						1	2	3			1	5
Kl. b. strandlooper, <i>Calidris alpina schinzii</i>								1											1			
Wulp, <i>Numenius arquata</i>														1						1		
Kapmeeuw, <i>Larus ridibundus</i>													10						10			
	188	208	42	8		1112	1015	127		5 8	100	78	326	98	223	197	1400	1301	495	106	228	205
				446				2267						1022					3735			

October (laatste data): 2, gekraagde roodstaart (*Phoenicurus phoenicurus*); 4, smelleken (*Falco columbarius*); 8, tijftjaf (*Phylloscopus collybita*); 11, boompieper (*Anthus trivialis*).

Teruggevangen:

Groenling, *Chloris chloris*

F 5 (♂), 5/5 '43, ○ Ockenburgh 9/8 '42.

Putter, *Carduelis carduelis*

B 68218 (♂), 16/4 '43, ○ Ockenburgh 16/6 '41.

Kneu, *Carduelis cannabina*

B 67190 (♂), 12/3 '43, ○ Ockenburgh 29/9 '42.

Fitis, *Phylloscopus trochilus*

B 63582, 3/7 '43, ○ Ockenburgh 13/8 '40.

B 69174, 15/4 '43, ○ Ockenburgh 24/7 '42.

Groote lijster, *Turdus viscivorus*.

D 44010, 7/3 '43, ○ Ockenburgh 5/9 '40.

Tapuit, *Oenanthe oenanthe*

B 69156, 14/4 '43, ○ Ockenburgh 23/5 '42.

Sperwer, *Accipiter nisus*

157416 (♀), 25/2 '43, ○ Ockenburgh 22/10 '42.

Teruggemeld:

Spreeuw, *Sturnus vulgaris*

D 56152, ○ 18/7 '43, + Hoek van Holland, 20/9 '43.

Sijs, *Carduelis spinus*

F 8135 (♀), ○ 2/10 '43, + St. Michiels, (Brugge), 100 km NW van Brussel, 24/10 '43.

Vink, *Fringilla coelebs*

F 2280 (♂), ○ 18/3 '43, + Älgå, Arvika, prov. Värmland, ZW Zweden, 3/9 '43.

F 2220 (♀), ○ 8/3 '43, + Svärtinge, ± 18 km NW van Nörrköping, Zweden, 8/6 '43.

Kapmeeuw, *Larus ridibundus*

185445, ○ 6/2 '43, + Heteren, bij Wageningen, 23/2, '43.

185449, ○ 6/2 '43, + Flensborg Fjord, Denemarken, 27/12 '43.

Jaarverslag over 1943

In het Clubjaar 1943 werd in de najaarsvergadering aan het Bestuur een 7e lid toegevoegd. Als zoodanig werd benoemd Dr W. H. van Dobbelen. In de overige samenstelling kwam geen wijziging; de Penningmeester, die aan de beurt van aftreden was, werd bij acclamatie herbenoemd.

Uitgeschreven werden drie vergaderingen, waarvan de zomervergadering op 22 Mei met de daaraan verbonden excursie naar Heeze, wegens afkondiging van het Politiestandrecht niet door kon gaan.

De twee gehouden bijeenkomsten vonden plaats te Amsterdam, resp. op